

# ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1956

Vyhlásené: 23.11.1956

Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

**Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.**

52

## **Vyhláška ministra zahraničných vecí**

z 9. júla 1956

### **o prístupe Československej republiky k Dohovoru o výsadách a imunitách Organizácie Spojených národov schválenému Valným zhromaždením Organizácie Spojených národov 13. februára 1946**

Rezolúciou z 13. februára 1946 Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov schválilo na základe článkov 104 a 105 Charty Organizácie Spojených národov Dohovor o výsadách a imunitách Organizácie Spojených národov a odporúčalo, aby všetci členovia Organizácie Spojených národov k nemu pristúpili.

Národné zhromaždenie prejavilo so spomenutým dohovorom súhlas 24. mája 1955 s výhradou jeho § 30. Dohovor ratifikoval prezident republiky 26. júla 1955 s výhradou k jeho § 30 a ratifikačná listina bola uložená u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov 7. septembra 1955.

Podľa svojho § 32 nadobúda tento dohovor účinnosť pre každý členský štát dňom, keď zloží listinu o prístupe, nadobudol teda účinnosť pre Československú republiku 7. septembrom 1955.

Pri prístupe k spomenutému dohovoru vykonala Československá republika túto výhradu:

„Československá republika sa nepovažuje za zaviazanú § 30 dohovoru, ktorý predpokladá obligatórnu právomoc Medzinárodného súdneho dvora pre spory vzniknuté z výkladu alebo z použitia dohovoru; pokiaľ sa týka príslušnosti Medzinárodného súdneho dvora pre tieto spory, stojí Československá republika na stanovisku, že na to, aby mohol sa predložiť určitý spor na vyriešenie Medzinárodnému súdnemu dvoru, je v každom jednotlivom prípade nevyhnutne potrebný súhlas všetkých strán v spore. Táto výhrada sa týka taktiež ďalšieho ustanovenia toho istého paragrafu, podľa ktorého treba prijať posudok Medzinárodného súdneho dvora ako rozhodujúci.“

Okrem Československej republiky sú týmto dohovorom až doteraz viazané tieto štáty: Afganistan, Austrália, Belgicko, Bieloruská sovietska socialistická republika (s výhradou), Bolívia, Brazília, Burma, Costa Rica, Dánsko, Dominikánska republika, Ecuador, Egypt, El Salvador, Ethiopia, Filipíny, Francúzsko, Guatemala, Haity, Honduras, Chile, India, Irak, Irán, Island, Izrael, Juhoslávia, Kanada (s výhradou), Libanón, Libéria, Luxembursko, Nicaragua, Nórsko, Nový Zéland (s výhradou), Pakistan, Panama, Paraguay, Poľsko, Grécko, Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, Sväz sovietskych socialistických republík (s výhradou), Sýria, Švédsko, Thaisko (s výhradou), Turecko (s výhradami), Ukrajinská sovietska socialistická republika (s výhradou).

Český preklad Dohovoru o výsadách a imunitách Organizácie Spojených národov sa vyhlasuje ako samostatná časť Prílohy Zbierky zákonov.)

**David v. r.**

**DOHOVOR o výsadách a imunitách Organizácie Spojených národov schválený Valným zhromaždením Organizácie Spojených národov 13. februára 1946**

Pretože článok 104 Charty Organizácie Spojených národov ustanovuje, že organizácia požíva na území každého zo svojich členských štátov takú právnu spôsobilosť, aká je potrebná, aby konala svoje úlohy a plnila svoje ciele, a pretože článok 105 Charty Organizácie Spojených národov ustanovuje, že organizácia požíva na území každého zo svojich členských štátov výsady a imunity, ktoré sú potrebné, aby plnila svoje ciele, a že zástupcovia členských štátov Organizácie Spojených národov a úradníci organizácie požívajú podobne výsady a imunity, ktoré sú potrebné, aby nezávisle vykonávali svoje úlohy súvisiace s organizáciou, Valné zhromaždenie rezolúciou prijatou 13. februára 1946 schválilo nižšie uvedený dohovor a odporúčalo, aby každý členský štát Organizácie Spojených národov k nemu pristúpil.

**Článok I**

Právna osobnosť

**§ 1**

Organizácia Spojených národov je právnickou osobou. Má spôsobilosť:

- a) dojednávať zmluvy;
- b) nadobúdať nehnuteľný a hnutelý majetok a scudzovať ho;
- c) vystupovať pred súdmi.

**Článok II**

Vlastníctvo, fondy a majetky

**§ 2**

Organizácia Spojených národov, jej vlastníctvo a majetky, kdekoľvek umiestené a v držbe kohokoľvek, požívajú imunitu voči právnym konaniam ktoréhokoľvek druhu, pokiaľ sa jej Organizácia Spojených národov v určitom prípade výslovne nezriekla. Rozumie sa však, že zrieknutie imunity sa nemôže vzťahovať na žiadne exekučné opatrenie.

**§ 3**

Miestnosti Organizácie Spojených národov sú nedotknuteľné. Vlastníctvo a majetky Organizácie Spojených národov, kdekoľvek umiestené a v držbe kohokoľvek, požívajú imunitu voči prehľadávaniu, záboru, konfiškácii, vyvlastneniu a ktorémukoľvek inému exekučnému, správne, súdne alebo zákonodarnému zásahu.

**§ 4**

Archívy Organizácie Spojených národov a vôbec všetky listiny, ktoré jej patria alebo sú v jej držbe, sú nedotknuteľné, nech sú kdekoľvek umiestené.

**§ 5**

Nepodliehajú finančnej kontrole, finančným predpisom ani finančnému moratóriu ktoréhokoľvek druhu,

- a) Organizácia Spojených národov môže držať fondy, zlato alebo devízy ktoréhokoľvek druhu a mať účty v ktorejkoľvek mene;
- b) Organizácia Spojených národov môže slobodne prevádzať svoje fondy, zlato alebo devízy z jednej krajiny do druhej alebo vnútri ktorejkoľvek krajiny a zmieňať ktorékoľvek devízy, ktoré drží, na ktorúkoľvek inú menu.

### § 6

Pri výkone svojich práv podľa vyššie uvedeného § 5 bude Organizácia Spojených národov mať náležitý zreteľ na všetky pripomienky vlády ktoréhokolvek členského štátu, pokiaľ zhladá, že im môže vyhovieť bez ujmy svojich záujmov.

### § 7

Organizácia Spojených národov, jej majetky, príjmy a iné vlastníctva sú:

- a) oslobodené od všetkých priamych daní; rozumie sa však, že sa Organizácia Spojených národov nebude domáhať oslobodenia od daní, ktoré sú v skutočnosti púhou náhradou za služby všeobecne užitočné;
- b) oslobodené od ciel a dovozných a vývozných zákazov a obmedzení čo do predmetov dovážaných alebo vyvázaných Organizáciou Spojených národov pre jej úradnú potrebu. Rozumie sa však, že predmety s týmto oslobodením dovezené nebudú predané v krajine, do ktorej boli dovezené, okrem za podmienok dohodnutých s vládou onej krajiny;
- c) oslobodené od ciel a dovozných i vývozných zákazov a obmedzení čo do publikácií organizácie.

### § 8

Hoci sa Organizácia Spojených národov spravidla nebude domáhať oslobodenia od spotrebných dávok a od daní z predaja hnutelného a nehnuteľného majetku, tvoriacich súčasť ceny, ktorá sa má zaplatiť, predsa urobia členské štáty, kedykoľvek to bude možné, vhodné správne opatrenie na zľavu alebo vrátenie dávky alebo dane, keď Organizácia Spojených národov bude robiť pre úradnú potrebu významné nákupy majetku, na ktoré také dávky a dane boli alebo majú byť uvalené.

## Článok III

Výhody týkajúce sa prepravovania zpráav

### § 9

Organizácia Spojených národov bude na území každého členského štátu požívať pre prepravovanie úradných zpráav nie menej výhodné nakladanie, než aké je nakladanie poskytované vládou toho členského štátu ktorejkoľvek inej vláde, počítajúc do toho jej diplomatický zastupiteľský úrad, pokiaľ ide o prednostné práva, sadzby a poplatky za poštové zásielky, kábelogramy, telegramy, rádiogramy, fototelegramy, telefonické a iné prepravovanie zpráav, ako aj pokiaľ ide o novinárske sadzby pre zpráavy pre tlač a rozhlas. Úradná korešpondencia ani iné úradné prepravovanie zpráav Organizácie Spojených národov nepodlieha cenzúre.

### § 10

Organizácia Spojených národov bude mať právo užívať šifry a odosielať a prijímať korešpondenciu kuriérami alebo batožinami, požívajúcimi tie isté imunity a výsady ako diplomatickí kuriéri a diplomatické batožiny.

## Článok IV

Zástupcovia členských štátov

### § 11

Zástupcovia členských štátov v hlavných a pomocných orgánoch Organizácie Spojených národov a na konferenciách zvolaných Organizáciou Spojených národov požívajú pri vykonávaní svojich úloh a cestou do miesta schôdze a z tohto miesta tieto výsady a imunity:

- a) imunitu voči zatknutiu alebo väzbe a voči zaisteniu osobných batožín a imunitu voči právnym konaniam ktoréhokolvek druhu pre ústne alebo písomné výroky a pre všetky konania, ktoré urobia ako zástupcovia;

- b) nedotknuteľnosť všetkých listín a dokumentov;
- c) právo užívať šifry a prijímať listiny a korešpondenciu kuriérom alebo v zapečatených batožinách;
- d) pre seba i svojich manželov vyňatie z prisťahovaleckých obmedzení, z hlásenia cudzincov a z povinností vyplývajúcich z národnej služby v štáte, do ktorého pricestúvajú alebo ktorým precestúvajú pri výkone svojho úradu;
- e) čo do obmedzenia devízových alebo menových, tie isté výhody, ktoré sa poskytujú zástupcom cudzích vlád s dočasným úradným poslaním;
- f) čo do osobných batožín, tie isté imunity a výhody, ktoré sa poskytujú diplomatickým zástupcom; a taktiež
- g) také iné výsady, imunity a výhody, ktoré požívajú diplomatickí zástupcovia, pokiaľ nie sú nezlučiteľné s tým, čo predchádza, okrem práva domáhať sa oslobodenia od ciel na dovážaný tovar (inak než ako súčasť ich osobných batožín) a od spotrebných dávok alebo daní z predaja.

## § 12

Aby sa zástupcom členských štátov v hlavných a pomocných orgánoch Organizácie Spojených národov a na konferenciách zvolaných Organizáciou Spojených národov zabezpečila úplná sloboda slova a nezávislosť pri plnení povinností, bude sa imunita voči právnym konaniam pre ústne alebo písomné výroky a pre všetky konania, ktoré urobia pri plnení svojich povinností, i naďalej poskytovať, i keď tieto osoby už nebudú zástupcami členských štátov.

## § 13

Tam, kde daňová povinnosť ktoréhokoľvek druhu závisí na bydlisku, sa za obdobie bydliska nepovažujú tie obdobia, po ktoré sa zástupcovia členských štátov v hlavných a pomocných orgánoch Organizácie Spojených národov a na konferenciách zvolaných Organizáciou Spojených národov zdržujú v niektorom členskom štáte pre plnenie svojich povinností.

## § 14

Výsady a imunity sa zástupcom členských štátov poskytujú nie pre osobný prospech samotných jednotlivcov, ale na zabezpečenie nezávislého vykonávania ich úloh súvisiacich s Organizáciou Spojených národov. Preto má členský štát nielen právo, ale povinnosť vzdať sa imunity svojho zástupcu v každom prípade, keby podľa názoru členského štátu imunita prekážala výkonu spravodlivosti a keď možno sa jej vzdať bez ujmy účelu, pre ktorý sa imunita poskytuje.

## § 15

Ustanovenia §§ 11, 12 a 13 nemožno používať vo vzťahu medzi zástupcom a úradmi štátu, ktorého je príslušníkom alebo ktorého je alebo bol zástupcom.

## § 16

Pre účely tohto článku sa predpokladá, že výraz „zástupcovia“ zahrnuje všetkých delegátov, zástupcov delegátov, poradcov, odborných znalcov a tajomníkov delegácií.

## Článok V

Úradníci

## § 17

Generálny tajomník určí kategórie úradníkov, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia tohto článku a článku VII. Predloží zoznam týchto kategórií Valnému zhromaždeniu. Potom sa tieto kategórie

oznámia vládam všetkých členských štátov. Mená úradníkov pojatých do týchto kategórií sa budú občas oznamovať vládam členských štátov.

### § 18

Úradníci Organizácie Spojených národov:

- a) budú požívať imunitu voči právnym konaniam pre výroky ústne alebo písomné a pre všetky konania, ktoré vykonajú pri výkone úradu;
- b) budú oslobodení od zdanenia plátov a požitkov, im platených Organizáciou Spojených národov;
- c) budú požívať imunitu voči povinnostiam plynúcim z národnej služby;
- d) budú spolu so svojimi manželmi a s členmi svojich rodín, žijúcimi na ich náklady, požívať imunitu voči prisťahovaleckým obmedzeniam a voči hláseniu cudzincov;
- e) budú požívať rovnaké výsady čo do devízových výhod ako úradníci obdobnej hodnosti pridelení diplomatickým zastupiteľským úradom povereným u príslušnej vlády;
- f) budú spolu so svojimi manželmi a s členmi svojich rodín, žijúcimi na ich náklady, v dobe medzinárodnej krízy požívať pri repatriácii tie isté výhody ako diplomatickí zástupcovia;
- g) budú mať právo doviezť bezcolne svoj nábytok a zvršky v čase, keď po prvý raz nastúpia na úrad v krajine, o ktorú ide.

### § 19

Generálnemu tajomníkovi a všetkým zástupcom generálneho tajomníka budú pre nich samotných, pre ich manželov a pre ich maloleté deti okrem imunit a výsad, spomenutých v § 18, poskytované výsady a imunity, vyňatia a výhody, poskytované podľa medzinárodného práva diplomatickým zástupcom.

### § 20

Výsady a imunity sa poskytujú úradníkom v záujme Organizácie Spojených národov a nie pre osobný prospech samotných jednotlivcov. Generálny tajomník bude mať právo a povinnosť zriecť sa imunity ktoréhokoľvek úradníka v každom prípade, keď by podľa jeho názoru imunita prekážala výkonu spravodlivosti a keď sa jej možno zriecť bez ujmy záujmov Organizácie Spojených národov. Ak ide o generálneho tajomníka, má Rada bezpečnosti právo zriecť sa imunity.

### § 21

Organizácia Spojených národov bude v každom čase spolupracovať s príslušnými úradmi členských štátov, aby uľahčila riadne vykonávanie práva, zabezpečila zachovávanie policajných predpisov a zabránila každému zneužitiu v súvislosti s výsadami, imunitami a výhodami uvedenými v tomto článku.

## Článok VI

Znalci poverení poslaním pre Organizáciu Spojených národov

### § 22

Znalcom (pokiaľ nie sú úradníkmi spadajúcimi pod článok V) vykonávajúcim poslanie pre Organizáciu Spojených národov, sa budú poskytovať tie výsady a imunity, ktoré sú potrebné pre nezávislé vykonávanie ich úloh v čase ich poslanca, čítajúc do toho čas strávený na cestách, súvisiacich s ich poslaním. Najmä sa im poskytuje:

- a) imunita voči zatknutiu alebo väzbe a voči zaisteniu osobných batožín;
- b) imunita voči právnym konaniam ktoréhokoľvek druhu, pre výroky ústne alebo písomné a pre konanie, ktoré vykonajú pri plnení svojho poslanca. Táto imunita voči právnym konaniam sa bude i naďalej poskytovať, i keď tieto osoby už nebudú zamestnané poslaním pre Organizáciu Spojených národov;

- c) nedotknuteľnosť všetkých listín a dokumentov;
- d) pre ich spojenie s Organizáciou Spojených národov právo užívať šifry a prijímať listiny a korešpondenciu kuriérom alebo v zapečatených batožinách;
- e) čo do obmedzení devízových alebo menových, tie isté výhody, ktoré sa poskytujú zástupcom cudzích vlád s dočasným úradným poslaním;
- f) čo do osobných batožín, tie isté imunity a výhody, ktoré sa poskytujú diplomatickým zástupcom.

### § 23

Výsady a imunity sa poskytujú znalcom v záujme Organizácie Spojených národov a nie pre osobný prospech samotných jednotlivcov. Generálny tajomník bude mať právo a povinnosť zriecť sa imunity ktoréhokoľvek znalca v každom prípade, keď by podľa jeho názoru imunita prekážala výkonu spravodlivosti a keď sa jej možno zriecť bez ujmy záujmov Organizácie Spojených národov.

## Článok VII

Laissez-passer Organizácie Spojených národov

### § 24

Organizácia Spojených národov môže svojim úradníkom vydávať laissez-passer. Úrady členských štátov budú uznávať a prijímať tieto laissez-passer ako platné cestovné doklady, prizerajúc pritom na ustanovenia § 25.

### § 25

Žiadosti majiteľov laissez-passer Organizácie Spojených národov o víza (ak sú vyžadované), sa vybavujú čo najskôr, ak je k nim pripojené osvedčenie, že majiteľ cestuje z poverenia Organizácie Spojených národov. Okrem toho sa takýmto osobám poskytujú výhody pre rýchle cestovanie.

### § 26

Výhody podobné tým, ktoré sú spomenuté v § 25, sa budú poskytovať znalcom a iným osobám, ktoré síce nie sú majiteľmi laissez-passer Organizácie Spojených národov, avšak majú osvedčenie, že cestujú z poverenia Organizácie Spojených národov.

### § 27

Generálnemu tajomníkovi, zástupcom generálneho tajomníka a riaditeľom, cestujúcim s laissez-passer Organizácie Spojených národov z poverenia Organizácie Spojených národov, sa budú poskytovať tie isté výhody, ktoré sa poskytujú diplomatickým zástupcom.

### § 28

Ustanovenia tohto článku možno vzťahovať na obdobných úradníkov zvláštnych orgánov, ak to ustanovujú dohody o vzťahu, dojednané podľa článku 63 Charty.

## Článok VIII

Vybavovanie sporov

### § 29

Organizácia Spojených národov vykoná opatrenia pre vhodný spôsob vybavovania:

- a) sporov, vzniknutých zo zmlúv alebo iných sporov súkromnoprávnej povahy, v ktorých je stranou Organizácia Spojených národov;

- b) sporov, v ktorých je zúčastnený ktorýkoľvek úradník Organizácie Spojených národov, ktorý pre svoje úradné postavenie požíva imunitu, ak sa generálny tajomník imunity nezriekol.

### § 30

Všetky spory vzniknuté z výkladu alebo vykonávania tohto dohovoru sa predložia Medzinárodnému súdnemu dvoru, ak sa v niektorom prípade strany nedohodnú, že použijú iný spôsob vybavovania.

Ak vznikne spor medzi Organizáciou Spojených národov na jednej strane a niektorým členským štátom na strane druhej, podá sa podľa článku 96 Charty a podľa článku 65 Štatútu Medzinárodného súdneho dvora žiadosť o posudok o ktorejkoľvek právnej otázke v spore zahrnutej. Strany prijímú posudok Medzinárodného súdneho dvora ako rozhodujúci.

Záverečný článok

### § 31

Tento dohovor sa predkladá všetkým členským štátom Organizácie Spojených národov k prístupu.

### § 32

Prístup sa vykoná zložením listiny u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov a dohovor nadobudne účinnosť pre každý členský štát dňom, keď zloží listinu o prístupe.

### § 33

Generálny tajomník upovedomí všetky členské štáty Organizácie Spojených národov o zložení každej listiny o prístupe.

### § 34

Rozumie sa, že keď sa za niektorý členský štát zloží listina o prístupe, bude onen členský štát podľa vlastného práva v stave vykonávať ustanovenia tohto dohovoru.

### § 35

Tento dohovor zostane medzi Organizáciou Spojených národov a každým členským štátom, ktorý zloží listinu o prístupe, v účinnosti po tak dlho, pokiaľ onen členský štát zostane členským štátom Organizácie Spojených národov, alebo až do toho času, keď revidovaný všeobecný dohovor schváli Valné zhromaždenie a onen členský štát sa stane zmluvnou stranou tohto revidovaného dohovoru.

### § 36

Generálny tajomník môže dojednať s ktorýmkoľvek členským štátom alebo s ktorýmkoľvek členskými štátmi dodatkové dohody, upravujúce ustanovenia tohto dohovoru, pokiaľ ide o onen členský štát alebo o oné členské štáty. Tieto dodatkové dohody budú v každom jednotlivom prípade podliehať schváleniu Valného zhromaždenia.



\*) Tu sa vyhlasuje slovenský preklad na strane 149 Prílohy Zbierky zákonov.

